

Datum: 24-06-2016

Voorgenomen besluit minister Kamp om minimaal 24 miljard Nm³ gas te winnen is een geciviliseerde staat onwaardig.

Veiligheid inwoners weer niet het uitgangspunt.

Minister Kamp speelt met het voorgenomen besluit Russische roulette met de veiligheid van de Groningers als inzet. Een planmatige vergaande reductie van de gaswinning is weer achter de horizon verdwenen. Een vermindering met maximaal 3 drie miljard Nm³ in een jaar, gedurende de komende 5 jaar, kan op de seismische dreiging geen invloed van betekenis hebben. Bovendien wordt de mogelijkheid opengelaten weer naar 27 miljard Nm³ en zelfs hoger te gaan. Voor de gedupeerde Groningers is dit onbegrijpelijk en onaanvaardbaar.

Verder berust het voorgenomen besluit nauwelijks op kennis van de ondergrond, maar op statistische berekeningen en modellen. In het verleden is gebleken dat statistiek een wankelende basis is voor voorspellingen over de seismiciteit van het Groningenveld.

Het huidige kennisniveau bevat nog zoveel onzekerheden, dat de helderheid van de adviezen van SodM vreemd aandoet en niet geloofwaardig is. Het voorzorgsbeginsel - neem geen maatregel die mogelijk ernstige of onomkeerbare schade kan veroorzaken -, ooit door SodM aanbevolen¹, wordt niet in acht genomen.

Het huidige beleid kenmerkt zich door een proces van trial and error: de productie een beetje omlaag, er op gokkend dat de bevingen in hevigheid afnemen. Blijkt dit niet zo te zijn (en dit acht men kennelijk mogelijk) dan trekt het SodM aan de noodrem.

De inhoud van het begrip 'veilig' wordt door minister Kamp bepaald door het voorkomen van levensbedreigende situaties door zwaardere bevingen. De schade die door de cumulatieve effecten van (kleinere) bevingen wordt veroorzaakt, weegt niet veel te weinig mee in zijn besluit. Dit terwijl de NAM zoveel mogelijk schade moet voorkomen volgens de Mijnbouwwet. De vraag is dan welke schade maatschappelijk niet meer acceptabel is. De minister legt de lat hier -impliciet- aanzienlijk hoger dan de bewoners van Groningen.

Het SodM adviseert gedurende het hele jaar vlak te produceren en vindt dat de meest adequate methode om zo weinig mogelijk aardbevingen te veroorzaken. Als dat de juiste aanpak is, dan is het vreemd dat er niet gekozen is voor het niveau waarop volgens de NAM daadwerkelijk volledig vlak geproduceerd kan worden, zijnde 21 miljard Nm³ (2016, SodM: advies winningsplan Groningen 2016, blz.56).

Het SodM stelt ook, dat een niveau van gaswinning van 24 miljard Nm³, niet hoeft te leiden tot het overschrijden van de veiligheidsnorm...en dat 12 miljard Nm³ gaswinnen eigenlijk niet veiliger is (blz. 21). Merkwaardig. Dit is niet het resultaat van onderzoek maar een hypothese die in de komende jaren getoetst gaat worden: trial and error.

Een half jaar eerder stelde het SodM nog dat de seismiciteit exponentieel blijft stijgen in delen van het veld bij een winningsniveau van 24 en ook bij 21 miljard Nm³: "*De exponentiële stijging van de*

¹ Brief met advies van SodM aan minister Kamp over de aardbevingen in Groningen, 22 januari 2013, pp. 9.

seismiciteit in het Zuidwesten en het Zuidoosten van het veld met een verdubbelingstijd van 5,5 jaar, zet door. Dit zijn gebieden met doorgaande productie” (december 2015, SodM: Seismisch Risico Groningenveld, blz. 25).

Tevens vermeldde het SodM toen dat de relatieve rust rondom Loppersum maar tijdelijk is: *“SodM wijst erop, evenals in het advies van juni 2015, dat de gunstige gevolgen van de productiemaatregel in de vijf Loppersum clusters tijdelijk zijn ...”* (idem, blz. 6)

Nu er gelukkig een korte periode minder seismiciteit is, rekent het SodM zich rijk en doet aan wensdenken door aan te nemen dat het rustig zal blijven. Ook dit is een hypothese die in de komende jaren getoetst gaat worden: trial and error.

De OnderzoeksRaad voor de Veiligheid (OVV) kwam in januari 2015 met de resultaten van een onderzoek naar de gaswinning. Het resultaat was: *“Veiligheid heeft tot 2013 geen enkele rol gespeeld bij de gaswinning in Groningen.”* En ook *“Het ministerie van Economische Zaken, gaswinningsbedrijf NAM en zelfs de toezichthouder hadden alleen maar aandacht voor de gasopbrengst.”*

In januari 2013 was de conclusie van het Staatstoezicht op de Mijnen dat indien de veiligheid voorop staat dat de gaswinning teruggebracht zou moeten worden tot 12 miljard NM3 per jaar.² Dat werd door OVV gemarkeerd als een moment dat er wèl rekening gehouden werd met de veiligheid van de inwoners.

We zijn weer terug bij de situatie van vóór januari 2013. Want helaas biedt dit advies van SodM aan Economische Zaken, in casu minister Kamp, de gelegenheid om de drogreden te hanteren dat met een winningsniveau van 24 miljard de veiligheid van de inwoners geborgd is. En dat voor jaren te gaan.

Het advies dient het belang van de minister en de Shell/NAM. De minister kan beweren dat hij op een veilig niveau gas laat winnen, en de Shell/NAM beperkt zijn relatieve verlies.

Minister Kamp draagt hiervoor de volledige verantwoordelijkheid. Minister Kamp zei eerder in de Tweede Kamer dat Nederland geen “bananenrepubliek” is. Het begint wat betreft de gaswinning in Groningen er wel op te lijken!

De GBB wil dat de minister het voorzorgsbeginsel hanteert en om die reden de gasproductie substantieel omlaag brengt. Groningers zijn geen proefkonijnen voor de wetenschap.

Vanwege alle ellende van onveiligheid, bedreiging van het culturele erfgoed en materiële en immateriële schade aan burgers heeft Groningen het recht op een helder middellange termijn perspectief van voortgaande productiedaling naar 12 miljard NM3 gas en bij doorgaande seismiciteit, versneld naar 0 (nul) miljard NM3.

Verder zou er meer onafhankelijk onderzoek naar de ondergrond moeten plaatsvinden om de onzekerheid die nu alleen met statistische significanties bestreden wordt, terug te dringen.

Bij de besluiten dient de minister niet alleen rekening te houden met de levensbedreigende zwaardere aardbevingen maar ook met onaanvaardbare hoge schadeniveaus.

Het bestuur van de Groninger Bodem Beweging

Contactpersoon voor dit persbericht:

D.J. Kleijer, secretaris GBB, d.kleijer@groninger-bodem-beweging.nl

Telefoon: 06-30275037

² Reassessment of the probability of higher magnitude earthquakes in the Groningen gas field (SodM, 2013, pp.4)